

նամինների դէմ — ո՛վ, ո՛ր կողմից և ի՛նչ անւան տակ ուզում են թող լինեն նրանք :

Իսկ դու, հա՛յ ժողովուրդ, մի սիրտ մի հոգի դարձած պէտք է ըստ ոյժն ու աջակցութիւնը չխնայես մեր քաջարի բանակին և մեր կառավարութեանը անշեղօրէն ազատ ու անկախ Հայաստանը մարմնացնելու գործում :

Կեցցե՛ ազատ, անկախ և միացեալ Հայաստանը :

Կեցցե՛ Հայաստանի դեմոկրատիկ հանրապետութիւնը :

Հայ ժողովրդ . կուսակց . Հայաստանի Կենտր . Կոմիտէ . Հայաստանի Սոց . Դեմ . Բան . կուս . Երևանի Կոմիտէ . Հայ Ռամկավար կուսակցութեան Հայաստանի հորիւորդ . Հայ Անկուսակցականների Միութեան վարչութիւն» :

Իջևան—Դիլիջանի դէպքերը վերջին օրակն էին բոլշևիկների առաջ բերած ապստամբութիւնների շղթայի մէջ :

Ապստամբութեան հաշտարդարից յետոյ Երևանում, Ալեքսանդրապոլում, Կարսում, Նոր-Բայազետում և Դիլիջանում կազմեցին արտակարգ դատարաններ, որոնց և յանձնեց ձերբակալւածների դատը : Ընդհանուր առմամբ այս դատարանները գտնեցին համբերատար ու զիջող և բացառիկ դէպքերում միայն հանեցին մահապատիժներ, որոնց ընդհանուր թիւը 10 չի անցնում :

Մայիսեան շարժումը վերջացաւ բոլշևիկների ջախջախիչ պարտութեամբ : Այդ շարժումը Հայաստանի համար տեղ մի շարք ծանրակշիռ հետևանքներ, որոնք ահագին նշանակութիւն ունեցան յետագայ դէպքերի վրա : Եւ առաջին ու ամենից աւելի ճակատագրական հետևանքը պէտք է համարել հայկական բանակի բարոյալքումն ու քայքայումը : Արդէն ըմբոստութեան դէպքերի պատմութիւնից էլ երևաց, որ շարժումը, ընդհանուր առմամբ, զինւորական էր . բոլշևիկներին յաջողւել էր մուտք գործել զօրամասերի մէջ, իրենց կողմը քաշել զինւորների մի մասը և այսպիսով բաժանում ու թշնամութիւն մտցնել բանակի մէջ : Քաղաքացիական կռիւների ընթացքին զօրքը կտոր-կտոր եղաւ . մի մասը գործօն աջակից էր բոլշևիկների, միւսը՝ կուռում էր նրանց դէմ . մի ահագին զանգւած էլ տատանում և «չէզոքութիւն» էր պահպանում : Պետականութեան գաղափարը, որ առանց այն էլ ուժեղ չէր մեր նորաստեղծ ազգային բանակում, աւելի ևս թուլացաւ :

Բոլշևիկեան ապստամբութեան հաշտարդարը գուղադիպեց Մայիս 28-ին, անկախութեան տարեդարձին, որը տօնեց արտակարգ հանդիսաւորութեամբ, ամբողջ Հայաստանում, բայց, մանաւանդ, Երևանում :

Քաղաքը զարդարւած էր առանձին շքեղութեամբ : Խորհրդարանը, դիմնազիայի նոր շէնքը, քաղաքապետարանը, պետական հիմնարկութիւններն ու մասնաւոր տները թաղւած էին ծառերի ոստերի ու ծաղիկների, գորգերի ու դրօշակների մէջ : Արուեստի վրա կանգնած էր շքեղ յաղթական կամար : Փողոցների ու շէնքերի զարդարանքը ստանձնել էր ակադ . Ա .